

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Prof. Dirk Lauwers (in eigen naam)

Onderzoeksgroep Stedelijke Ontwikkeling
Faculteit Ontwerpwetenschappen – UA
Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning
Faculteit Ingenieurwetenschappen
En Architectuur UGent

Universiteit Antwerpen

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Inhoud

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

3

Invalshoek

- Ervaring als adviseur bij 'Commissie Sauwens'
- Onderzoeker en consultant (maar niet specifiek)
- Onderwijs in masteropleidingen Stedenbouw en Ruimtelijke Planning
- Quick scan: enkel op hoofdlijnen – bedoeld als voeding debat over ontwerp decreet en vooral voor verdere opvolging (uitvoeringsbepalingen – handavingsdecreet – monitoring en evaluatie door Vla Parl)

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Inhoud

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

5

Sneller?

Geïntegreerde benadering van voorheen twee
consecutieve procedures zal proceduretijd voor
dossiers waarin zowel voormalige
stedenbouwkundige- als milieuvergunning aan
orde zijn verkorten

- ✓ Verkorting totaal proces voor
vergunningaanvrager is logische hypothese
- ✓ Evenwel drie kritische reflecties

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

6

Sneller?

Reflecties 1,2 & 3: Voortraject
Risico vooral in voortraject?

realistische projectstudie basis voor verzoek
projectvergadering adviesinstanties (art 6.) =>
eventuele projectbijsturingen

- ✓ Masterproef onderzoek UA over RUP's : outliers
- ✓ Quid vergunningvragers (bedrijven)
- ✓ Quid informeel vooroverleg (gemeenten !)

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

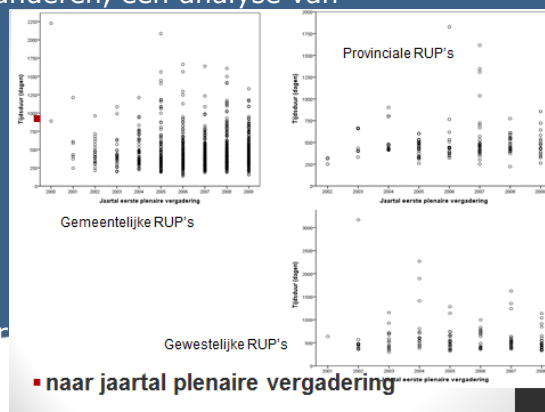
7

Sneller?

Reflectie 1: Outliers tov gemiddelde

Masterproef 'Het formele tijdsbeslag van ruimtelijke uitvoeringsplannen in Vlaanderen, een analyse van vertragingfactoren' door Jeroen Valgaeren (jan.2014)

- Analogie vergunningsdossiers?
- Hypothese kwaliteit voortraject bepalend voor verdere vertraging dossier

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

8

Sneller?

Reflectie 2: Vergunningaanvragers

Bedrijven hanteren klassiek ander proces voor bouwen en exploitatie => werken met architectenbureau en milieuadviesbureau

- aanpassing interne procedures binnen bedrijven?
- (nieuwe) samenwerkingsverbanden architecten en (milieu)ingenieursbureau's ? aanvullende disciplines binnen elk van deze bureaus?
- + milieukennis architecten?

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

9

Sneller?

Reflectie 3: Informeel vooroverleg

- ✓ 'Traditie' van informeel overleg i.v.m. bouwvergunning:
- cfr. naast 'legaliteit' (conformiteit planvoorschriften...) ook 'opportuniteit' (goede ruimtelijke ordening, beter omschreven in huidige VCRO)
- Dit vooroverleg legt basis voor vlotter behandeling (= 'realistische voorstudie'), inschakeling milieudeskundigheid wenselijk om ook op dit vlak 'ongelukken' te vermijden, dit vergt (bij)scholing stedenbouwkundig ambtenaar en/of inzet milieukundige in vooroverleg

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

10

Sneller?

Administratieve lus

Herstel onregelmatigheid om vernietiging te vermijden (Art 11)

- ✓ Vangt in principe onvolmaaktheden in origineel dossier op zonder 'terug naar af' te moeten, dus sneller in theorie
- ✓ Evenwel een kritische reflectie

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

11

Sneller?

Reflectie 4: Risico in administratieve lus

- Risico zit in nog strakker toezien op volledigheid (ambtelijk, burgers, rechtsgang)
- (Nog) geen jurisprudentie – in beginperiode meer risico voor alle betrokken partijen (ook voor vergunningaanvrager)

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Inhoud

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

13

Beter?

Vastlegging kwaliteitseisen omgevingsambtenaar
door Vlaamse regering

Deskundigheid omgevingsambtenaar gemeente
(art. 8§1) => Op structurele wijze voorzien in
kennisoverdracht en vorming

- ✓ *Voorzien in deskundigheidseisen en vorming*
- ✓ *Twee kritische reflecties*

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

14

Beter?

Reflectie 5: Kwaliteitseisen omgevingsambtenaar

- Opleidingsniveau ? zie stedenbouwkundig ambtenaar? geen tendens naar beneden?
- Andersoortige kennis (milieu – vormgeving – stedenbouw) en kunde (toetsing voorschriften versus opportuniteitsbeoordeling). Opleiding SRP als uitgangspunt?
- Nood aan 4 ogen blijft?

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

15

Beter?

Reflectie 6: Kennisoverdracht

- Naast kennisopbouw/uitwisseling in de praktijk nood aan bijscholing (zie navorming stedenbouwkundig ambtenaar n.a.l.v. autonomie gemeenten op dit vlak) formeel vast te leggen !?!
- Ook kennisoverdracht/bijscholing van bureaus en bedrijven noodzakelijk

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

16

Beter?

Permanent karakter van zowel
'bouw'vergunningsgedeelte als
'milieuvergunningsgedeelte'

- ✓ Duidelijkheid voor marktpartijen, betrokken burgers
- ✓ Kan aanleiding zijn voor vergunninggever om milieu-eisen streng toe te passen (hoge begindrempel)
- ✓ *Kritische reflectie*

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

17

Beter?

Reflectie 7: Permanent karakter

- Hoe (milieu) innovatie en toepassing daarvan in bedrijven stimuleren als geen regelmatige toetsing aan nieuwe normen/technologische evolutie?
- Hoe stapsgewijze verbetering toelaten en monitoren/sanctioneren in bedrijven
- Hoe inspelen op kritischer wordende houding burgers t.a.v. milieu en gezondheidsaspecten van hun omgeving?

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

18

Beter?

Bevoegdheden gemeenten versus provincies/Vlaamse overheid

- ✓ Bevoegdheden duidelijk omschreven met globaal verschuiving naar 'burgernabije' besturen: bevoegdheid milieuaspecten voor gemeenten neemt toe, voor sommige bouwdoSSIers verschuiving naar provincies
- ✓ *Kritische reflectie*

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

19

Beter?

Reflectie 8: Bevoegdheidsverdeling

- Grotere rol gemeenten kan tot betere kwaliteit leiden (cfr. 'nabijheid' burgers en 'terrein') indien vooral op milieuvlak nodige deskundigheid (ondersteuning IC's?)
- Quid 'bevoegdheidsverlies' voor sommige grotere bouwprojecten (bv. shopping, is dit wel aangewezen in grotere steden?)

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Slotbeschouwingen

- ✓ nood aan bijscholing huidige stedenbouwkundigen/architecten en milieukundigen die in deze procedure actief zijn (vooral gemeenten maar ook andere besturen, architectenbureaus, ingenieursbureaus, milieuadviesbureaus, milieuverantwoordelijken en logistieke verantwoordelijken bij bedrijven, ...)
- ✓ nood aan aanpassing = meer multidisciplinair: (master)programma's stedenbouwkunde, architectuur, milieukunde

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Inhoud

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

22

Sneller door (steeds) beter?

Jaarlijkse rapportage naleving termijnen
(art. 12)

3 jaarlijkse evaluatie incl beleidsaanbevelingen
door Vlaamse regering + voorlegging Vlaams
Parlement (art 393)

- ✓ Verbetertraject voorzien
- ✓ Evenwel een kritische reflectie

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

23

Sneller door (steeds) beter?

Reflectie 9: Verbetertrajecten

Zeer drastische verandering op het terrein (alle
bestuurslagen, bedrijven als aanvragers, burgers,
'deskundigen', opleidingen)

- 'shockeffect' en 'gewenning' begeleiden – leereffect !
- in beginperiode goede en snelle monitoring nodig –
aanpassingen sneller dan na drie jaar?
- zeker in beginperiode jaarlijkse informatie
parlement?

=> voortschrijdend inzicht opbouwen?

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Ontwerp decreet omgevingsvergunning kritische reflecties

Inhoud

- Invalshoek
- Sneller?
- Beter?
- Sneller door steeds beter?
- Enkele slotbeschouwingen

Universiteit Antwerpen

25

Slotbeschouwingen

Potentie voor Sneller door Beter

- ✓ Consecutieve behandeling uitgeschakeld
- ✓ Administratieve lus laat herstel fouten toe
- ✓ Ambtelijke verkokering vervangen door meer integratie

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Slotbeschouwingen

- ✓ Maar veel hangt af van hoe in de praktijk ingevoerd – flankerend beleid
 - ✓ nood aan ambtelijke maar ook democratische opvolging en evaluatie: jaarlijkse rapportage aan Vlaams Parlement?
 - ✓ actorgerichte implementatie: betrokkenheid gemeenten en provincies maar ook vakwereld (beroepsverenigingen milieu-ingenieurs, architecten, stedenbouwkundigen-ruimtelijk planners), bedrijfswereld (Voka, Unizo,...) en onderwijswereld (relevante opleidingen), *dit op korte termijn*

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Slotbeschouwingen

- ✓ nood aan bijscholing huidige stedenbouwkundigen/architecten en milieukundigen die in deze procedure actief zijn (vooral gemeenten maar ook andere besturen, architectenbureaus, ingenieursbureaus, milieuadviesbureaus, milieuverantwoordelijken en logistieke verantwoordelijken bij bedrijven, ...)
- ✓ nood aan aanpassing = meer multidisciplinair: (master)programma's stedenbouwkunde, architectuur, milieukunde

Universiteit Antwerpen

Kritische reflecties bij ontwerpdecreet Omgevingsvergunning - prof. Dirk Lauwers

Dank voor de aandacht

Voor contact en verdere discussie
dirk.lauwers,@uantwerpen.be
dirk.lauwers@ugent.be

Universiteit Antwerpen

